

Informacja

**o charakterze jakościowym i ilościowym Banku Spółdzielczego w Łomazach
w zakresie adekwatności kapitałowej, wynagrodzeń oraz innych informacji
podlegających ujawnieniom według stanu na 31 grudnia 2021 r.**

Łomazy, czerwiec 2022 r.

Spis treści

Wprowadzenie	3
I. Informacje ogólne o Banku	3
II. Informacje ujawniane zgodnie z częścią ósmą Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, z późniejszymi zmianami (zwanego dalej „Rozporządzeniem CRR”) – art. 447 – najważniejsze wskaźniki	3
III. Informacja wynikająca z art. 111a ustawy Prawo bankowe.....	5
IV. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia CRR.....	6
V. Zakres stosowania – art. 436 Rozporządzenia CRR.....	10
VI. Fundusze własne - art. 437 Rozporządzenia CRR.....	10
VII. Wymogi kapitałowe – art. 438 Rozporządzenia CRR.....	11
VIII. Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta – art. 439 Rozporządzenia CRR.....	15
IX. Bufory kapitałowe – art. 440 Rozporządzenia CRR.....	15
X. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego – art. 441 Rozporządzenia CRR.....	15
XI. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego - art. 442 Rozporządzenia CRR.....	15
XII. Aktywa wolne od obciążeń - art. 443 Rozporządzenia CRR.....	22
XIII. Korzystanie z ECAI – art. 444 Rozporządzenia CRR.....	22
XIV. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445 Rozporządzenia CRR.....	22
XV. Ekspozycje na ryzyko płynności.....	22
XVI. Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446 Rozporządzenia CRR.....	25
XVII. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447 Rozporządzenia CRR.....	26
XVIII. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448 Rozporządzenia CRR.....	26
XIX. Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449 Rozporządzenia CRR.....	28
XX. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450 Rozporządzenia CRR.....	28
XXI. Dźwignia finansowa – art. 451 Rozporządzenia CRR.....	30
XXII. Stosowane metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452 Rozporządzenia CRR	31
XXIII. Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego – art. 453 Rozporządzenia CRR.....	31
XXIV. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.....	33
XXV. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.....	33
Oświadczenie Zarządu Banku o zakresie ujawnień.....	34

Wprowadzenie

Na podstawie Rozporządzenia parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem CRR”), dokonuje się ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczącym profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie według stanu na 31 grudnia 2021 roku.

Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.

Informacja została zweryfikowana przez Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej pod kątem zgodności zakresu ujawnionych informacji z zakresem informacji określonych w „Polityce informacyjnej Banku Spółdzielczego w Łomazach”.

I. Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Łomazach jest zarejestrowany w Sądzie Rejonowym Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000131671, ma nadany numer statystyczny REGON: 000500412 oraz NIP: 5370001359.

Siedzibą Banku są Łomazy ul. Plac Jagielloński 7, powiat bialski, woj. lubelskie.

Bank Spółdzielczy w Łomazach jest spółdzielnią w rozumieniu Ustawy z dnia 16 września 1982 Prawo Spółdzielcze oraz Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

Bank Spółdzielczy w Łomazach jest zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości SA. w Warszawie.

Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego celem funkcjonowania jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS SA. Przedmiotem działalności Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia jest także realizowanie audytu wewnętrznego wobec członków oraz monitorowanie, szacowanie i kontrola działalności członków Spółdzielni.

Bank Spółdzielczy w Łomazach nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polski. Bank na dzień 31.12.2021 r. nie posiadał podmiotów zależnych.

Bank jest jednostką podstawową prowadzącą następujące placówki terenowe:

- oddział w Kodniu – ul. Rynek 17,
- oddział w Leśnej Podlaskiej – ul. Bialska 29,
- oddział w Piszczacu – ul. Włodawska 8,
- oddział w Rokitnie – Rokitno 43,
- oddział w Sławatyczach – ul. Rynek 4,
- oddział w Terespolu – ul. Wojska Polskiego 104,
- filia w Białej Podlaskiej – ul. Handlowa 3.

II. Informacje ujawniane zgodnie z częścią ósmą Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr

648/2021, z późniejszymi zmianami (zwanego dalej „Rozporządzeniem CRR”) – art. 447 – najważniejsze wskaźniki.

W celu spełnienia wymogów określonych w Rozporządzeniu CRR, Bank jako instytucja mała i niezłożona w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 145 Rozporządzenia CRR oraz instytucja nienotowana w rozumieniu art. 4 ust. 1 Rozporządzenia CRR, raz do roku ujawnia najważniejsze wskaźniki, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR.

Najważniejsze wskaźniki wzór EU KM1 (dane w tys. zł.)	31.12.2020 r.	31.12.2021 r.
Dostępne fundusze własne (kwoty)		
Kapitał podstawowy Tier I (tys. zł)	27 529,00	28 567,00
Kapitał Tier I (tys. zł)	27 529,00	28 567,00
Łączny kapitał (tys. zł)	27 529,00	28 567,00
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem		
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (tys. zł)	89 811,00	86 454,00
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	30,65	33,04
Współczynnik kapitału Tier I (%)	30,65	33,04
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	30,65	33,04
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-	-
W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-	-
Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00	8,00
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
Bufor zabezpieczający (%)	2,50	2,50
Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-
Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-
Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
Wymóg połączonego bufora (%)	2,50	2,50

Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50	10,50
Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	22,65	25,04
Wskaźnik dźwigni		
Miara ekspozycji całkowitej	312 373,00	323 960,00
Wskaźnik dźwigni (%)	8,81	8,82
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-
W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00	3,00
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-
Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00	3,00
Wskaźnik pokrycia wpływów netto*		
Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	20 071,00	56 727,00
Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	14 772,00	22 737,00
Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	9 022,00	14 762,00
Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	5 791,00	8 964,00
Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	346,62	632,84
Wskaźnik stabilnego finansowania netto*		
Dostępne stabilne finansowanie ogółem	285 263,00	293 842,00
Wymagane stabilne finansowanie ogółem	105 040,00	108 589,00
Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	271,58	270,60

III. Informacja wynikająca z art. 111a ustawy Prawo bankowe.

Informacja nie zawiera danych, o których mowa w art. 111a ust. 1 pkt 3 tj. w zakresie przedmiotu umowy oraz jej kosztów, ponieważ Bank Spółdzielczy w Łomazach nie działa w ramach jednego z holdingów, o którym mowa w art. 141f ust. 1 ustawy Prawo bankowe. Bank nie zawarł takiej umowy.

1. Informacja o działalności Banku Spółdzielczego w Łomazach poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa

trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 za dany rok obrotowy.

Bank Spółdzielczy w Łomazach nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Bank działa na terenie: województwa lubelskiego. Bank działa również na terenie: powiatu sąsiadującego z terenem określonym wyżej tj. na terenie powiatu łosickiego.

Suma dochodów Banku wg. stanu na 31.12.2021 r. wyniosła 6 820 tys. zł., natomiast suma bilansowa ukształtowała się na poziomie 322 896 tys. zł. Zysk przed opodatkowaniem stanowił kwotę 1 188 tys. zł., należny podatek dochodowy wyniósł 200 tys. zł.

Na koniec 2021 roku Bank zatrudniał 49 osób.

W 2021 roku Bank Spółdzielczy w Łomazach:

- a) nie korzystał ze wsparcia finansowego pochodzącego ze środków publicznych na podstawie ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym,
- b) nie korzystał ze wsparcia pochodzącego z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na rzecz ochrony miejsc pracy w trybie art. 15gg ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, w ramach przepisów Tarczy Antykryzysowej, umożliwiających skorzystanie z dofinansowania do wynagrodzeń pracowników Banku.

2. Informacja o stopie zwrotu z aktywów, obliczonej jako iloraz netto i sumy bilansowej.

Stopa zwrotu z aktywów Banku (ROA netto) obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej według stanu na dzień 31.12.2021 r. wyniosła 0,32%.

IV. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia CRR

Bank, zgodnie z przepisami ustawy Prawo bankowe, posiada system zarządzania, na który składają się system zarządzania ryzykiem, system kontroli wewnętrznej, a także odpowiednia polityka wynagrodzeń wspierająca kulturę ryzyka (zarządzanie bankiem). System zarządzania obejmuje procedury anonimowego zgłaszania wskazanemu Członkowi Zarządu naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku procedur i standardów etycznych.

W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą organy Banku, komórki organizacyjne oraz pracownicy. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania ryzykiem” przygotowaną przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia jest zgodna z założeniami „Strategii Banku Spółdzielczego w Łomazach na lata 2021-2025”. Strategia zarządzania ryzykiem opisuje podstawowe założenia procesu zarządzania i sam proces zarządzania ryzykiem w Banku, kryteria uznawania ryzyka za istotne, listę ryzyk występujących w Banku, cele strategiczne oraz polityki w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka, zasady funkcjonowania systemu limitów oraz skłonności do podejmowania ryzyka. Cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponieść zawarte są w strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w

Łomazach. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym. Przestrzeganie akceptowalnego poziomu ryzyka (apetytu na ryzyko) podlega monitorowaniu oraz raportowaniu przez komórki organizacyjne Banku dokonujące pomiaru ryzyk, zgodnie z obowiązującymi regulacjami.

W celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem Zarząd odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.

Rada Nadzorcza dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.

Proces zarządzania ryzykiem obejmuje następujące działania: gromadzenie informacji, identyfikację i ocenę ryzyka, limitowanie ryzyka, pomiar i monitorowanie ryzyka i raportowanie.

Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez art. 453 ust. 1 lit. e.

Proces zarządzania ryzykiem jest realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony:

- 1) pierwsza linia obrony, którą stanowi weryfikacja bieżąca i testowanie, zapewniająca stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa;
- 2) druga linia obrony, którą stanowi system zarządzania ryzykiem, w tym metody, narzędzia, procesy i organizacja zarządzania ryzykiem;
- 3) trzecia linia obrony, którą stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS SA w Warszawie.

Bank stosuje metody identyfikowania i pomiaru ryzyka związanego z jego działalnością dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku. Metody lub systemy pomiaru ryzyka, a w szczególności ich założenia, są poddawane okresowej ocenie.

Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku. Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą Banku ogólnego poziomu ryzyka Banku.

Bank wdraża i utrzymuje system informacji zarządczej. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.

Obecnie katalog ryzyk uznanych za istotne w Banku obejmuje:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko koncentracji,

- ryzyko płynności,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko braku zgodności,
- ryzyko finansowe,
- ryzyko kapitałowe.

W zakresie art. 435 ust 2 Bank informuje że:

- 1) Członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć funkcje członka Zarządu lub Rady Nadzorczej pełnione w podmiotach objętych tym samym instytucjonalnym systemem ochrony spełniającym warunki, w którym Bank posiada znaczny pakiet akcji, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 36 Rozporządzenia 575/2013.
- 2) Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następczej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z Polityką dokonywania oceny odpowiedniości członków Zarządu w Bank Spółdzielczym w Łomazach.
- 3) Członków Rady Nadzorczej wybiera Zebranie Przedstawicieli zgodnie ze Statutem Banku Spółdzielczego w Łomazach, biorąc pod uwagę kwalifikacji, doświadczenie i reputację kandydata. Ocenę następczą Rady Nadzorczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z Polityką dokonywania oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Łomazach.
- 4) Z członków Rady Nadzorczej Banku wyodrębniony został Komitet Audytu, którego zakres działalności formalizuje Regulamin działania Komitetu Audytu w Banku Spółdzielczym w Łomazach.
- 5) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i zgodny z regulacją wewnętrzną Instrukcja informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Łomazach, definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej objęte są wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne.
- 6) Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowany do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiednie reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością wystąpienia strat finansowych spowodowanych nie wywiązywaniem się kontrahenta Banku ze zobowiązań wynikających z warunków umowy. Ryzyko kredytowe dotyczy wszystkich aktywów bilansowych, do których Bank ma tytuł prawny oraz pozycji pozabilansowych. Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat, ryzyko kredytowe istotnie wpływa na działalność Banku

W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka Banku jakości aktywów kredytowych Bank zarządza:

- ryzykiem pojedynczej transakcji kredytowej,
- ryzykiem łącznego portfela kredytowego,
- ryzykiem koncentracji zaangażowań,

- ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,
- oraz stosuje określoną politykę zabezpieczeń.

Podział zadań i odpowiedzialności w systemie zarządzania ryzykiem kredytowym:

1. Rada Nadzorcza określa cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku, ujęte w „Strategii zarządzania ryzykiem”.
2. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem kredytowym Banku.
3. Rada Nadzorcza pełni funkcję kontrolną w odniesieniu do zarządzania ryzykiem kredytowym podejmowanym przez Bank.
4. Rada Nadzorcza raz na kwartał, analizuje raporty o sytuacji Banku pod względem ryzyka kredytowego.

Podmiotami odpowiedzialnymi za opracowanie, wdrażanie i przestrzeganie regulacji wewnętrznych dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku są:

- 1) Prezes Zarządu nadzorujący ryzyko kredytowe Banku,
- 2) Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych, monitoruje działalność kredytową,
- 3) Komitet Kredytowy opiniujący transakcje kredytowe zgodnie z kompetencjami,
- 4) Zespół zarządzania ryzykami i analiz, odpowiedzialny za opracowanie propozycji rodzajów i wysokości limitów ograniczających ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji zaangażowań oraz detalicznych ekspozycji kredytowych, analiz ryzyka kredytowego, wyliczenia wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe,
- 5) Dyrektorzy Oddziałów odpowiedzialni za identyfikację ryzyka kredytobiorców ocenianych i monitorowanych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Banku oraz za przygotowanie analizy portfela kredytowego na podstawie zgromadzonej sprawozdawczości,
- 6) Zespół Analiz kredytowych i Monitoringu odpowiedzialny za opracowanie projektów wewnętrznych regulacji Banku dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym(strategii, polityki, instrukcji),
- 7) Audyt wewnętrzny Systemu Ochrony Zrzeszenia przeprowadzający kontrolę poprawności zarządzania ryzykiem kredytowym ,
- 8) Pozostali pracownicy Banku zobowiązani do przestrzegania wewnętrznych regulacji Banku dotyczących zasad zarządzania ryzykiem kredytowym.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych, poprzez zapewnienie właściwej jakości oceny ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec pojedynczego klienta oraz całego portfela kredytowego Banku.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku obejmuje:

- identyfikację czynników ryzyka kredytowego,
- ocenę oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka kredytowego (limity),
- monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
- kontrolę zarządzania ryzykiem kredytowym
- wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego będącego następstwem występowania ryzyka.

Pomiar ryzyka kredytowego jest częścią procesu zarządzania ryzykiem, w którym analizuje się zarówno ryzyko kredytowe w odniesieniu do pojedynczej ekspozycji kredytowej, całego portfela kredytowego jak również wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji/kredytobiorcy Bank prowadzi poprzez:

- stosowanie metodyki oceny zdolności kredytowej,
- bieżący monitoring kredytowy,
- przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych,
- windykację i nadzór nad kredytami zagrożonymi,
- kontrolę działalności kredytowej.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego, Bank prowadzi poprzez:

- dywersyfikację ryzyka poprzez stosowanie limitów zaangażowań,
- monitorowanie i raportowanie jakości portfela kredytowego ,
- monitorowanie i raportowanie adekwatności dokonywanych odpisów i wielkości tworzonych rezerw na należności zagrożone,
- analizę migracji ekspozycji pomiędzy poszczególnymi kategoriami ryzyka,
- monitorowanie ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka,
- monitorowanie kredytów udzielanych podmiotom i osobom, o których mowa w art. 79 ustawy Prawo bankowe,
- realizację przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych, polegających w szczególności na:
- organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych,
- prawidłowym przepływie informacji,
- odpowiednim doborze i szkoleniu kadr,
- nadzorze nad działalnością kredytową.

V. Zakres stosowania – art. 436 Rozporządzenia CRR

Bank nie jest podmiotem dominującym, ani podmiotem zależnym. Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

VI. Fundusze własne - art. 437 Rozporządzenia CRR

Bank Spółdzielczy w Łomazach definiuje fundusze własne zgodnie z obowiązującymi przepisami na dzień 31 grudnia 2021 roku, w szczególności z postanowieniami Rozporządzenia CRR oraz ustawy Prawo bankowe. Bank ujawnia informacje dotyczące funduszy własnych zgodnie z przepisami art. 437 oraz z art. 492 Rozporządzenia CRR oraz zgodnie z wymogami przedstawionymi w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawnienia informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013.

Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2021 r. - dane w tys. zł.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2021 r.
Tier I	
Fundusz udziałowy wyliczony zgodnie z Rozporządzeniem CRR	588
Fundusz udziałowy	588
Fundusz zasobowy	27.409
Fundusz z aktualizacji wyceny	592
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	0
Wartości niematerialne i prawne	23
Tier II	
Fundusz z aktualizacji wyceny	-
Fundusze podstawowe	28.567
Fundusze własne	28.567

Bank Spółdzielczy w Łomazach spełniał obowiązujące normy kapitałowe określone w Ustawie o funkcjonowaniu banków spółdzielczych ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. Fundusze własne na 31.12.2021 r. wyniosły 28.567 tys. zł., co przy kursie euro wynoszącym 4,5994 zł na dzień 31.12.2021 roku stanowiło 6.211 tys. euro.

Fundusze własne Banku obejmują:

- 1) kapitał Tier I w którym wyróżnia się:
 - a) kapitał podstawowy Tier I (CET 1) składający się z następujących pozycji:
 - fundusz zasobowy tworzony z podziału wypracowanego zysku netto oraz wpływów wpłat wpisowego,
 - fundusz rezerwowy,
 - fundusz ogólnego ryzyka bankowego na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej,
 - fundusz udziałowy netto.
- 2) kapitał Tier II który składa się z następujących pozycji:
 - a) instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 63CRR,
 - b) pożyczki podporządkowane spełniające warunki określone w CRR, pomniejszanych na koniec każdego roku w ciągu ostatnich 5 lat trwania umowy 20% ich kwoty nominalnej,
 - c) innych przejściowych korekt do których Bank zalicza kapitał z aktualizacji wyceny środków trwałych,
 - d) kapitał podstawowy Tier II,
 - e) rezerwa na ryzyko ogólne.

VII. Wymogi kapitałowe – art. 438 Rozporządzenia CRR

Zgodnie z obowiązującym w Polsce prawem, banki są zobligowane do utrzymania kapitałów własnych w wielkości adekwatnej do poziomu ponoszonego ryzyka.

Do pomiaru adekwatności kapitałowej stosowany jest m.in. łączny współczynnik kapitałowy, wskazujący relację pomiędzy wymogami kapitałowymi z tytułu ryzyka, na jakie narażona jest działalność Banku do posiadanych kapitałów, po uwzględnieniu zdefiniowanych w CRD IV obligatoryjnych pomniejszeń. Łączny współczynnik kapitałowy stanowi podstawową miarę stosowaną w Banku do zarządzania kapitałem.

Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na wszystkie zidentyfikowane ryzyka istotne, na które Bank jest lub może być narażony. Wyliczanie kapitału wewnętrznego odbywa się wg zdefiniowanych kryteriów i ustalonych parametrów do poszczególnych rodzajów ryzyka. Proces szacowania kapitału wewnętrznego jest udokumentowany, oparty na danych sprawozdawczych oraz na danych bezpośrednio zaczytanych z systemu informatycznego Banku. Ocena procesu szacowania kapitału wewnętrznego uzależniona jest od utrzymania sumy funduszy własnych na poziomie wyższym od sumy wymogów kapitałowych.

Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:

- 1) Metoda standardowa w zakresie ryzyka kredytowego,
- 2) Metoda wskaźnika bazowego (BIA) w zakresie ryzyka operacyjnego.

Łączny (minimalny i dodatkowy) wymóg kapitałowy Banku na ryzyka związane z działalnością wyniósł 6.916 tys. zł. Fundusze własne uwzględnione w procesie badania i oceny adekwatności kapitałowej stanowiły nadwyżkę w wysokości 21.651 tys. zł.

Ocena adekwatności kapitałowej w ramach filaru II NUK wskazuje, że bank posiada nadwyżkę zasobów kapitałowych na pokrycie zidentyfikowanych rodzajów ryzyk.

Oszacowana kwota niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych istotnych rodzajów ryzyk występujących w działalności oraz wykorzystanie limitów alokacji kapitału według stanu na dzień 31.12.2021 roku przedstawia się następująco:

zestawienie w tys. zł.

Rodzaj ryzyka	Wymagany według Banku łączny kapitał wewnętrzny na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału według minimalnych wymogów kapitałowych	Alokacja kapitału ponad minimalne wymogi kapitałowe
Ryzyko kredytowe	5 828	5 828	0
Ryzyko rynkowe (ryzyko walutowe)	0	0	0
Ryzyko operacyjne	1 088	1 088	0
Łączny kapitał wewnętrzny na ryzyka objęte wyznaczaniem minimalnego wymogu kapitałowego	6 916	6 916	0
Ryzyko koncentracji zaangażowań, z tego:	0	X	0
koncentracji dużych zaangażowań	0	X	0
koncentracji w sektor gospodarki	0	X	0
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	0	X	0
koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy	0	X	0
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	0	X	0
Ryzyko płynności	0	X	0
Ryzyko wyniku finansowego	0	X	0
Ryzyko kapitałowe	0	X	0
koncentracji funduszu udziałowego	0	X	0

koncentracji "dużych" udziałów	0	X	0
niedotrzymania minimalnych progów	0	X	0
Pozostałe ryzyka, z tego:	0	X	0
ryzyko cyklu gospodarczego	0	X	0
ryzyko strategiczne	0	X	0
ryzyko utraty reputacji	0	X	0
ryzyko transferowe	0	X	0
ryzyko modeli	0	X	0
Kapitał wewnętrzny	6 916	6 916	0
Fundusze własne	28 567	X	X
Uznany kapitał	28 567		
Kapitał podstawowy CET1	28 567	X	X
Kapitał Tier I	28 567	X	X
Nadwyżka (+) / niedobór (-) funduszy własnych	21 651	X	X
Łączny współczynnik kapitałowy [%]	33,04	X	X
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I [%]	33,04	X	X
Współczynnik kapitału Tier I [%]	33,04	X	X
Wskaźnik dźwigni finansowej [%]	8,82	X	X
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy [%]	33,04	X	X

Limity wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka

Rodzaj ryzyka	Limit alokacji kapitału jako % funduszy własnych	Limit kwotowy	Wymóg kapitałowy (kapitał wewnętrzny)	Poziom wykorzystania limitu
Fundusze własne	28 567			
Limity alokacji kapitału:				
1. Ryzyko kredytowe:	60,0%	17 140	5 828	34,0%
a) kapitał regulacyjny na ryzyko kredytowe	60,0%	17 140	5 828	34,0%
b) dodatkowy wymóg kapitałowy	0,0%	0	0	0,0%
2. Ryzyko operacyjne:	7,0%	2 000	1 088	54,4%
a) kapitał regulacyjny na ryzyko operacyjne	0,0%	0	1 088	0,0%
b) dodatkowy wymóg kapitałowy	7,0%	2 000	0	0,0%
3. Ryzyko rynkowe (ryzyko walutowe):	0,0%	0	0	0,0%
a) kapitał regulacyjny na ryzyko walutowe	0,0%	0	0	0,0%
b) dodatkowy wymóg kapitałowy	0,0%	0	0	0,0%
4. Ryzyko koncentracji	2,0%	571	0	0,0%
5. Ryzyko płynności	4,0%	1 143	0	0,0%
6. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	12,0%	3 428	0	0,0%
7. Ryzyko kapitałowe	0,0%	0	0	0,0%
8. Ryzyko wyniku finansowego	0,0%	0	0	0,0%
9. Pozostałe ryzyka	0,0%	0	0	0,0%
Limit na sumaryczny wewnętrzny wymóg kapitałowy	85,0%	24 282	6 916	28,5%

Wykazany na 31.12.2021 roku regulacyjny wymóg kapitału w odniesieniu do funduszy własnych wygenerował łączny współczynnik kapitałowy na poziomie 33,04 %.

Kwota ekspozycji ważonych ryzykiem, zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 2 Rozporządzenia CRR, stanowią 8% kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji, określonej w art. 112 Rozporządzenia CRR.

dane w tys. zł.

Klasa ekspozycji	Wymóg kapitałowy na 31.12.2021 r.
ekspozycje wobec rządów centralnych i banków centralnych	108-
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	426-
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego*	66-
ekspozycje wobec instytucji	33-
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	1.333-
ekspozycje detaliczne	736-
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	2.730-
ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	50-
ekspozycje kapitałowe	175-
inne pozycje	171
Razem wymóg na ryzyko kredytowe	5.828

Wymogi w zakresie funduszy własnych, obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c:

Lp	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. - ryzyko walutowe	0

Wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego obliczany jest zgodnie z metodą wskaźnika bazowego BIA (art. 315-316 Rozporządzenia CRR). Wymóg kapitałowy jest równy 15% wartości średniej z trzech lat obliczonego wskaźnika. Wskaźnik jest sumą odpowiednich pozycji z rachunku zysków i strat określonych w Rozporządzeniu CRR z odpowiednim znakiem.

L.p.	Rodzaj wymogu	wymóg kapitałowy
1.	Wskaźnik za okres ostatnich 3 lat (2018-2020)	7 255 tys. zł.
2.	Współczynnik	15 %
3.	Wymóg na ryzyko operacyjne w 2021 r.	1 088 tys. zł.

Bank nie prowadzi działalności handlowej, co oznacza, że wylicza wymogi kapitałowe tylko dla portfela bankowego.

VIII. Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta – art. 439 Rozporządzenia CRR

Nie dotyczy. Bank nie posiada portfela handlowego.

IX. Bufory kapitałowe – art. 440 Rozporządzenia CRR

Na dzień 31 grudnia 2021 r. stosowane były bufory kapitałowe

L.p.	Rodzaj buforu	Wartość buforu
1.	Bufor antycykliczny (art. 83 oraz 96 Ustawy z 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym ...)	0%
2.	Bufor zabezpieczający (Ustawa z 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym ...)	2,50%
3.	Bufor ryzyka systemowego (Rozporządzenie MF z 1 września 2017 R.)	3%

X. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego – art. 441 Rozporządzenia CRR

Nie dotyczy. Bank nie jest bankiem istotnym systemowo.

XI. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego - art. 442 Rozporządzenia CRR

Jako ekspozycję przeterminowaną, Bank uznaje każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek nie spłaconą w ustalonym w umowie kredytu/pożyczki terminie.

Ekspozycjami z utratą wartości to ekspozycje kredytowe z grupy „zagrożone”, są to należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (z późne. zm.).

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria:

- kryterium terminowości - terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
- kryterium ekonomiczne - badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika (kredytobiorcy, poręczyciela).

Klasyfikacja ekspozycji kredytowych według kryterium terminowości do poszczególnych kategorii ryzyka odbywa się w sposób automatyczny z wykorzystaniem systemu ewidencyjno-księgowego Banku.

Przeглядów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych według kryterium ekonomiczno-finansowego, Bank dokonuje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Rezerwy celowe tworzone są na ryzyko związane z działalnością Banku w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

- kategorii „normalne” - w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych – 1,5 % podstawy tworzenia rezerw celowych,
- kategorii „pod obserwacją” – 1,5 % podstawy tworzenia rezerw celowych,
- grupy „zagrożone” - w tym do kategorii:
 - „poniżej standardu” – 20 % podstawy tworzenia rezerw celowych,
 - „wątpliwe” – 50 % podstawy tworzenia rezerw celowych,

„stracone”- 100 % podstawy tworzenia rezerw celowych.

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Bank nie tworzy rezerwy na ryzyko ogólne zgodnie z art. 130 ustawy – Prawo bankowe.

Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową, Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe, tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznany ryzykiem, tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia.

Przez kwotę ekspozycji należy rozumieć pozycję aktywów lub pozycję pozabilansową.

Łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej na dzień 31.12.2021 r. wyniosła 323.983 tys. zł., natomiast średnia łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej za 2021 r. stanowiła 318.182 tys. zł.

Klasy ekspozycji	Kwota ekspozycji na dzień 31.12.2021 r. (w tys. zł.)	Średnia kwota ekspozycji w 2021 r. (w tys. zł.)
ekspozycje wobec rządów centralnych i banków centralnych	59.579	45.582
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	26.635	29.240
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	841	896
ekspozycje wobec instytucji	161.250	165.743
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	17.796	19.560
ekspozycje detaliczne	12.259	11.978
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	34.455	33.683
ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	624	551
ekspozycje kapitałowe	2.193	2.355
inne pozycje	8.351	8.594
Razem kwota ekspozycji na ryzyko	323.983	318.182

Zmianę stanu wartości rezerw celowych na należności bilansowe w okresie od dnia 01.01.2021 r. do dnia 31.12.2021 r. przedstawia poniższa tabela.

dane w tys. zł.

Wyszczególnienie	Na należności normalne i pod obserwacją	Na należności poniżej standardu	Na należności wątpliwe	Na należności stracone	Razem
Stan na początek okresu	194	67	207	3.670	4.139
Zwiększenia rezerw	152	35	193	222	602
Przeniesienie do innej sytuacji	0	8	61	0	69
Wykorzystanie	0	0	0	12	0
Rozwiązanie					

rezerw celowych	143	46	341	56	586
Stan na koniec okresu	203	47	0	3.836	4.086

Podział podmiotowy należności zagrożonych w sektorze niefinansowym na 31.12.2021 r. (w tys. zł / %)

Wyszczególnienie		Kwota	Rezerwa	Rezerwa/ kwota
Należność i poniżej standardu	Przedsiębiorstwa	0	0	-
	Przedsiębiorcy indywidualni	147	0	-
	Osoby prywatne	0	0	-
	Rolnicy indywidualni	237	47	19,83
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0	0	-
	Razem	384	47	12,24
Należność i wątpliwe	Przedsiębiorstwa	0	0	-
	Przedsiębiorcy indywidualni	284	0	-
	Osoby prywatne	0	0	-
	Rolnicy indywidualni	0	0	-
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0	0	-
	Razem	284	0	-
Należność i stracone	Przedsiębiorstwa	1 764	1 764	100,00
	Przedsiębiorcy indywidualni	994	994	100,00
	Osoby prywatne	509	509	100,00
	Rolnicy indywidualni	568	568	100,00
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0	0	-
	Razem	3 836	3 836	100,00
Razem zagrożone		4 503	3 883	86,23

Informacja o strukturze przeterminowania kredytów w tys. zł na 31.12.2021 r.

	Sektor niefinansowy						Sektor instytucji rządowych i samorządowych						
	nieprzeterminowane	przeterminowane					nieprzeterminowane	przeterminowane					
		od 1 dnia ≤ 30 dni	>30 dni ≤ 90 dni	>90 dni ≤ 180 dni	>180dni ≤ 1 roku	> 1 roku		od 1 dnia ≤ 30 dni	>30 dni ≤ 90 dni	>90 dni ≤ 180 dni	>180dni ≤ 1 roku	> 1 roku	
FAZA 1	63 800	4	0	0	0	0	26 666	0	0	0	0	0	0
FAZA 2	316	0	122	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FAZA 3	147	1	0	237	284	3 836	0	0	0	0	0	0	0

Należności stracone (według podmiotów i dni przeterminowania) według stanu na 31.12.2021 r.

Podmioty	Nieprzeterminowane		≤ 30 dni		30 dni ≤ 90 dni		90 dni ≤ 180 dni		180dni ≤ 1 roku		> 1 roku		>180 dni
	Kredyty	Rezerwy	Kredyty	Rezerwy	Kredyty	Rezerwy	Kredyty	Rezerwy	Kredyty	Rezerwy	Kredyty	Rezerwy	Rezerwy /Kredyty
Przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 764	1 764	100,00
Przedsiębiorcy indywidualni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	994	994	100,00

Osoby prywatne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	509	509	100,00
Rolnicy indywidualni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	569	569	100,00
Inst. niekomer. dział. na rzecz gosp. domowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 836	3 836	100,00

Wskaźniki ekspozycji nieobsługiwanych wg. stanu na 31.12.2021 r.

Wskaźnik NPE (udział ekspozycji sklasyfikowanych jako nieobsługiwane)	1,43 %
Wskaźnik NPL (udział kredytów niepracujących w kredytach ogółem)	1,88 %
Wskaźnik Texas (stosunek kredytów NPL do uznanego kapitału)	13,46 %

Ryzyko koncentracji zaangażowań

W odniesieniu do portfela kredytowego, Bank stosuje i monitoruje limity zaangażowania, w szczególności w odniesieniu do grupy klientów, produktów, branż, regionów, zabezpieczeń. W przypadku wykorzystania limitu na poziomie ustalonym przez Bank, podejmowane są działania w celu ograniczenia poziomu koncentracji zaangażowań.

Na podstawie przeprowadzonej identyfikacji i oceny poziomu koncentracji zaangażowań, w szczególności w stosunku do zaangażowań, których ryzyko zostało ocenione jako znaczące, Bank podejmuje działania, których celem jest zminimalizowanie poziomu ryzyka portfela kredytowego i w efekcie zapewnienie bezpiecznej struktury tego portfela.

Zasady klasyfikacji ryzyka koncentracji zaangażowań pod względem istotności, Bank ustala w oparciu o procedurę szacowania i oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego. Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku.

W 2021 roku w Banku nie wystąpiła konieczność utworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań.

Bank dokonuje analizy koncentracji zaangażowań z podziałem na:

- koncentrację zaangażowań w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych,
- koncentrację „dużych zaangażowań”,
- koncentrację branżową,
- koncentrację w ten sam rodzaj zabezpieczenia,
- koncentrację geograficzną,
- koncentrację w ten sam instrument finansowy.

Celem ograniczania ryzyka koncentracji zaangażowań Bank ustanowił limity wewnętrzne na poszczególne rodzaje koncentracji zaangażowań, których poziom wraz z ich wykorzystaniem na datę 31.12.2021 roku przedstawia się następująco:

Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiciu na klasy ekspozycji według stanu na dzień 31.12.2021 roku przedstawia poniższa tabela:

Analiza koncentracji branżowej portfela kredytowego

(tys. zł.)

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień		Dynamika w stosunku do końca ubiegłego roku	Zmiana w stosunku do końca ubiegłego roku
		2020-12-31	2021-12-31		
	Razem	100 762	94 994	94,3%	-5 769
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	29 370	26 225	89,3%	-3 145
2.	Górnictwo i wydobywanie	0	0	0,0%	0
3.	Przetwórstwo przemysłowe	0	0	0,0%	0
4.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0	0,0%	0
5.	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	0	0,0%	0
6.	Budownictwo	0	0	0,0%	0
7.	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	3 482	2 961	85,0%	-521
8.	Transport i gospodarka magazynowa	0	0	0,0%	0
9.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0	0	0,0%	0
10.	Informacja i komunikacja	0	0	0,0%	0
11.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0	0	0,0%	0
12.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	0	0,0%	0
13.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0	0	0,0%	0
14.	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0	0	0,0%	0
15.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	31 605	26 636	84,3%	-4 969
16.	Edukacja	0	0	0,0%	0
17.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0	0	0,0%	0
18.	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0	0	0,0%	0

19.	Pozostała działalność usługowa	4 037	5 714	141,5%	1 677
20.	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0,0%	0
21.	Inne	32 268	33 457	103,7%	1 189

Struktura zabezpieczeń prawnych otrzymanych ukształtowała się na koniec 2021 roku następująco:

Wyszczególnienie	Stan na dzień		Limity wewnętrzne	Zmiana w stosunku do końca ubiegłego roku
	2020-12-31	2021-12-31		

Wskaźniki koncentracji tego samego rodzaju zabezpieczenia otrzymanego lub zabezpieczenia dostarczonego przez tego samego dostawcę

Blokada środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych	0,0012	0,0010	max. 1	-0,0002
Gwarancja	0,24	2,27	max. 2	2,50
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	2,27	3,12	max. 5	0,85
Hipoteka pozostała	11,92	16,67	max. 15	4,74
Kaucja	0,00	0,00	max. 1	0,00
Poręczenie według prawa cywilnego	0,00	0,00	max. 1	0,00
Przelew (cesja) wierzytelności	1,09	1,42	max. 2	0,33
Przewłaszczenie na zabezpieczenie	0,94	0,35	max. 2	-0,59
Przystąpienie do długu	0,00	0,00	max. 1	0,00
Weksel własny i poręczenie wekslowe (awal)	60,17	58,92	max. 77	-1,25
Zastaw rejestrowy	0,05	0,30	max. 1	0,24
Pozostałe zabezpieczenia	23,31	16,49	max. 25	-6,82

Strukturze należności Banku, w podziale na poszczególne kategorie, ustalone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c ustawy, z wyszczególnieniem kredytów i pożyczek:

Lp	Treść	Okres bieżący	%	Okres poprzedni	%
1	2	3	5	4	5
1.	Ekspozycje wobec Skarbu Państwa:	0,00	0,00%	0,00	0,00%
	- ekspozycje normalne	0,00	0,00%	0,00	0,00%
	- ekspozycje wątpliwe	0,00	0,00%	0,00	0,00%
	- ekspozycje stracone	0,00	0,00%	0,00	0,00%
2.	Ekspozycje kredytowe wynikające z pożyczek i kredytów detalicznych:	13 786,00	14,51%	13 051,00	12,95%
	- ekspozycje normalne	13 686,00	14,41%	12 944,00	12,85%
	- ekspozycje stracone	100,00	0,11%	108,00	0,11%
3.	Ekspozycje pozostałe wobec osób fizycznych, udzielonych na cele nie	19 671,00	20,71%	19 217,00	19,07%

związane z działalnością gospodarczą lub prowadzenie gospodarstwa rolnego:					
	- ekspozycje normalne	19 441,00	20,47%	18 994,00	18,85%
	- ekspozycje pod obserwacją	7,00	0,01%	0,00	0,00%
	- ekspozycje poniżej standardu	0,00	0,00%	0,00	0,00%
	- ekspozycje wątpliwe	0,00	0,00%	78,00	0,08%
	- ekspozycje stracone	223,00	0,23%	144,00	0,14%
4.	Pozostałe ekspozycje kredytowe:	61 537,00	64,78%	68 495,00	67,98%
	- ekspozycje normalne	58 076,00	61,14%	64 761,00	64,27%
	- ekspozycje pod obserwacją	437,00	0,46%	732,00	0,73%
	- ekspozycje poniżej standardu	386,00	0,41%	336,00	0,33%
	- ekspozycje wątpliwe	284,00	0,30%	335,00	0,33%
	- ekspozycje stracone	2 354,0	2,48%	2 330,00	2,31%
	RAZEM:	94 994,00	100,00%	100 763,00	100,00%

Ekspozycje zabezpieczone hipotecznie

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie Bank dokonuje jego pomiaru i oceny, analizując:

- poziom zaangażowania Banku w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie,
- jakość portfela kredytowego w grupie tych ekspozycji,
- wartość ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sytuacji zagrożonej,
- wartość i jakość indywidualnie istotnych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- bieżącą ocenę wartości nieruchomości, w tym: rodzaj nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie, rodzaj hipoteki, miejsce Banku w kolejności zaspokajania się z hipoteki, prawomocność wpisu, ubezpieczenie nieruchomości,
- poziom wskaźnika LtV.

Detaliczne ekspozycje kredytowe

Bank monitoruje ryzyko kredytowe na jakie jest narażony w związku z zaangażowaniem w detaliczne ekspozycje kredytowe, określa poziom tego ryzyka oraz dokonuje jego analizy w celu weryfikacji poziomu ryzyka.

W analizie portfelowej ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych Bank uwzględnia w szczególności:

- 1) jakość i strukturę ekspozycji kredytowych,
- 2) poziom zabezpieczeń ekspozycji kredytowych,
- 3) poziom odpisów (rezerw),
- 4) wykorzystanie i przestrzeganie przyjętych limitów,
- 5) wyniki procesu monitorowania ekspozycji,
- 6) kontrole kredytową.

Celem polityki zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych jest zapewnienie bezpiecznej i efektywnej działalności Banku w obszarze detalicznych ekspozycji kredytowych w

długoterminowej perspektywie, z uwzględnieniem wrażliwości na zmiany warunków otoczenia oraz oddziaływania na poziom ryzyka tych ekspozycji.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych w Banku obowiązują limity wewnętrzne:

- 1) dla portfela detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 2) dla poszczególnych rodzajów detalicznych ekspozycji kredytowych.

Limity w zakresie detalicznych ekspozycji kredytowych zawarte są w „Polityce zarządzania ryzykiem kredytowym z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych w Banku Spółdzielczym w Łomazach”.

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym detalicznych ekspozycji, Bank realizuje zasady określone w Rekomendacji T Komisji Nadzoru Finansowego.

XII. Aktywa wolne od obciążeń - art. 443 Rozporządzenia CRR

1. Składnik aktywów traktowany jest jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawienia dla potrzeb finansowania).
2. Na dzień 31.12.2021 r. aktywa obciążone zgodnie z EBA/GL/2014/03 w Banku Spółdzielczym w Łomazach nie wystąpiły. Bank nie dokonuje operacji zabezpieczanych instrumentami finansowymi.

XIII. Korzystanie z ECAI – art. 444 Rozporządzenia CRR

Nie dotyczy. Bank w roku 2021 nie korzystał z usług zewnętrznej firmy ratingowej.

XIV. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445 Rozporządzenia CRR

Lp.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. - ryzyko walutowe	0

XV. Ekspozycja na ryzyko płynności

Ryzyko płynności Banku wiąże się z zagrożeniem utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowanych strat.

Podstawowym celem zarządzania płynnością banku jest:

- a) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,

- b) zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich wymagalności, oraz zapewniający wypełnienie nadzorczych miar płynności,
- c) optymalizację realizowanego dochodu przy równoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa płynności,
- d) zapobieganie sytuacjom kryzysowym (zachwianiu płynności).

Celem Banku jest wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, w szczególności poprzez pozyskiwanie środków obcych stabilnych tak, aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym, przy czym Bank będzie dążył do takiego konstruowania produktów depozytowych, aby było to optymalne pod kątem ryzyka płynności uwzględniając przyjęte przez Bank limity koncentracji, zakładające ograniczenia w zakresie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania.

Celem polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania nie jest przetrwanie sytuacji kryzysowej, lecz w głównej mierze zapobieganie takiej sytuacji. Bank, aby spełnić powyższy cel, jest zobowiązany do zapewnienia terminowej realizacji bieżących i przyszłych zobowiązań wobec klientów (regulowania zobowiązań płatniczych, wypłat środków deponentom, wywiązania się z przyjętych zobowiązań kredytowych oraz pełnego wykonania udzielonych zobowiązań pozabilansowych).

Przez zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania rozumie się proces kształtowania struktury ilościowej (zróżnicowanie składników zarówno pasywów, jak i aktywów), w celu zapewnienia płynności finansowej Banku, przy jednoczesnym osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego.

Realizacja strategii zarządzania płynnością i finansowania następuje poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku uczestniczą:

- Rada Nadzorcza;
- Zarząd Banku;
- Główny Księgowy;
- Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz.

Depozyty ogółem stanowią główne źródło finansowania działalności Banku, na przestrzeni 2021 r. stanowiły one średnio 92 % pasywów ogółem.

Na datę 31.12.2021 r. ich struktura podmiotowa przedstawiała się następująco:

- Gospodarstwa domowe – 87,6 %,
- Podmioty sektora rządowego i samorządowego – 8,8 %,
- Podmioty gospodarcze – 2,2 %,
- Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych – 1,4 %,
- Podmioty sektora finansowego – 0,00 %.

Zachowując ostrożne podejście do zarządzania ryzykiem płynności Bank finansuje aktywa o dalszych przedziałach zapadalności jedynie najbardziej stabilną częścią pozyskanych od klientów środków czyli tzw. osadem na depozytach. W trosce o zachowanie odpowiedniego poziomu płynności, Bank dąży do wydłużenia średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów (a tym samym zwiększenia stabilności pozyskiwanych środków), tak aby możliwe było otwieranie po stronie aktywnej, pozycji o dłuższym horyzoncie czasowym.

Zgodnie z wymogami nałożonymi przez Rozporządzenie CRR oraz wydanymi do niego aktami delegowanymi, Bank oblicza w każdym dniu roboczym wskaźnik LCR, który obrazuje w jakim stopniu Bank jest zabezpieczony przed sytuacją skrajną, która utrzymuje się przez okres 30 dni, wynikającą z zakłócenia równowagi pomiędzy wpływami i wypływami płynności. Bank oblicza w każdym dniu roboczym wskaźnik płynności LCR jako wyrażony w procentach iloraz zabezpieczenia przed utratą płynności i wypływów płynności netto. Wpływy płynności netto stanowią różnicę pomiędzy wartością wpływów i wpływów, przy czym maksymalna wartość wpływów płynności wynosi 75% wypływów płynności.

Wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) wg stanu na 31.12.2021 r.

Zabezpieczenie przed utratą płynności	94 447 tys. zł.
Wpływy środków pieniężnych netto ogółem	24 900 tys. zł.
Wskaźnik pokrycie wypływów netto	1 517%

Wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR) wg. stanu na 31.12.2022 r.

Dostępne stabilne finansowani	293 842 tys. zł.
Wymagane stabilne finansowanie	108 589 tys. zł.
Wskaźnik stabilnego finansowania	271%

Pomiar, monitorowanie i zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się w oparciu o wewnętrzną procedurę wprowadzoną przez Zarząd Banku i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą tj. „Zasady identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka płynności i finansowania w Banku Spółdzielczym w Łomazach”.

Pomiar ryzyka płynności służy ocenie poziomu aktywów płynnych w stosunku do zapotrzebowania na te środki, pomiar ryzyka płynności przede wszystkim ocenia:

- a) stopień zabezpieczenia zobowiązań wynikających z depozytów niestabilnych i innych zobowiązań bieżących aktywami płynnymi,
- b) poziom stabilności depozytów i innych źródeł finansowania działalności Banku,
- c) dostęp do alternatywnych źródeł finansowania, umożliwiających realizację bieżących i przewidywanych potrzeb w zakresie płynności,
- d) uzależnienie od zaciągniętych kredytów, pożyczek i lokat od sektora finansowego,
- e) zagrożenia z tytułu nieterminowych wpływów należności, które również oddziałują na ryzyko płynności.

System limitów ograniczających ryzyko płynności jest regularnie monitorowany. Zbiorcze raporty sporządzane pisemnie w okresach miesięcznych przedkładane są Zarządowi oraz kwartalnych Radzie Nadzorczej.

Bank przy pomocy systemu wewnętrznych cen transferowych (FTP) posiada mechanizm alokacji kosztów i korzyści z ryzyka płynności, który służy do pomiaru rentowności. System wewnętrznych cen transferowych jest dostosowany do charakteru, rozmiaru i skali działalności, oraz modelu biznesowego Banku. System ten jest wykorzystywany do procesu podejmowania decyzji i jest spójny z procesem zarządzania ryzykiem w Banku. System wewnętrznych cen transferowych podlega aktualizacji w przypadku zmiany otoczenia rynkowego jak również skali prowadzonej działalności.

Sytuacja płynnościowa Banku jest na bezpiecznym poziomie, gdyż wielkość wymogu w sytuacji skrajnej jest w pełni pokryta funduszami własnymi alokowanymi na ryzyko płynności (stanowiącymi zgodnie z Polityką kapitałową Banku 4% funduszy własnych).

XVI. Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446 Rozporządzenia CRR

W zakresie ryzyka operacyjnego, Bank w 2021 roku stosował metodę podstawowego wskaźnika (BIA). Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego obliczany jest zgodnie z wymogami Uchwały nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (wraz z późn. zm.)

Oszacowanie wartości wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego sporządzono na podstawie ostatnich trzech lat tj. 2018, 2019 i 2020 rok. Do wyliczeń przyjęto stany pozycji rachunku zysków i strat na koniec każdego z wyżej wymienionych lat.

Wysokość oszacowanego wymogu kapitałowego wyniosła:

- wyliczonego metodą BIA – 1.088.229,36 zł (przy zastosowaniu współczynnika 0,15),

Limit rocznych strat w 2021 roku z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego w wysokości 10% wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne wynosił 108 822,94 zł., wykorzystanie limitu na dzień 31.12.2021 r. wyniosło 17,48% limitu, suma strat jakie Bank poniósł w okresie od stycznia do końca grudnia 2021 r. wyniosła 19.022,26 zł.

Limity kwotowe sum strat brutto dla poszczególnych klas zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz ich wykorzystanie przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Klasa zdarzeń	Limit (w tys. zł)	Wykorzystanie na 31.12.2021 r. (w %)
1.	Oszustwa wewnętrzne	0,00	0
2.	Oszustwa zewnętrzne	0,00	0
3.	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	16	53,06
4.	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	5	0,00
5.	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	11	0,00
6.	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	71	1,20
7.	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	5	0,00

Poziom ryzyka operacyjnego, w którym uwzględnione zostało również ryzyko braku zgodności, ryzyko prawne, ryzyko modeli, ryzyko informatyczne – został oszacowany na podstawie zarejestrowanych zdarzeń w rejestrach zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz kształtowania się wskaźników KRI.

Ryzyko operacyjne utrzymywało się na akceptowalnym poziomie i profil ryzyka nie uległ zmianie, w związku z czym poziom ryzyka został oceniony nadal jako umiarkowany. Ponadto podejmowane na bieżąco działania w celu ograniczenia narażenia na ryzyko operacyjne redukują jego poziom i ryzyko wystąpienia strat, które w istotny sposób mogłyby wpłynąć na działanie Banku.

Odnotowane straty w 2021 roku mieszczą się w granicach ogólnego limitu strat jakie Bank może ponieść z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego. Odnotowane zdarzenia i poniesione straty nie spowodowały wzrostu ekspozycji banku na ryzyko operacyjne w związku z czym nie ma konieczności tworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego. Powyższe zdarzenia nie spowodowały sytuacji, która mogłaby niekorzystnie wpłynąć na działalność Banku, stwarzając zagrożenie dla ciągłości działania lub też poniesienia strat. Podejmowane na bieżąco działania w celu ograniczenia narażenia na ryzyko operacyjne redukują jego poziom i ryzyko występowania strat.

W 2021 roku w rejestrach ryzyka operacyjnego nie zostało zarejestrowane żadne zdarzenie ryzyka operacyjnego, które według przyjętych przez Bank kryteriów (strata 10 000 zł.), jednakże najpoważniejsze zdarzenia operacyjne i straty z nimi związane jakie miały miejsce w 2021 roku związane były głównie z awariami środka trwałego (awarie bankomatów).

XVII. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447 Rozporządzenia CRR

Zestawienie papierów kapitałowych według stanu na dzień 31.12.2021 roku przedstawia poniższa tabela.

dane w tys. zł.

Nazwa instrumentu finansowego	Wartość księgowa	Wartość bilansowa
1	2	3
Udział w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS W-wa	5	5
Udziały w Banku Polskiej Spółdzielczości SA W-wa	1 785	1 785
Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	0,02	0,02
Obligacje Banku Polskiej Spółdzielczości SA W-wa	400	400

XVIII. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448 Rozporządzenia CRR

Celem strategicznym Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest minimalizacja negatywnych zmian w zakresie wyniku finansowego, na skutek niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych, ponadto celem jest zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na zmiany przychodów i kosztów odsetkowych.

Celem Banku jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank będzie utrzymywał pozycję luki dla działalności złotowej w ramach przyjętych w Instrukcji zarządzania ryzykiem stopy procentowej, limitów.

Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka stopy procentowej:

- Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – ryzyko wynikające ze struktury terminowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych instrumentów, obejmuje ono zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe);
- Ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na instrumenty wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wycenione według różnych indeksów stóp procentowych; ryzyko bazowe wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskanych i płaconych od różnych instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, które w innym przypadku miałyby podobne cechy w zakresie zmian oprocentowania; ryzyko bazowe związane jest również z ograniczonymi możliwościami zmiany oprocentowania poszczególnych aktywów i pasywów, z uwagi na niski poziom zastosowania stóp procentowych; ryzyko bazowe wzmocnione jest poprzez stosowane przez Bank (wskaźniki) określające relację zmiany oprocentowania aktywów i pasywów w stosunku do zmiany stawek bazowych;
- Ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy instytucja lub jej klient może zmienić poziom i terminy swoich przepływów pieniężnych, a konkretnie ryzyko wynikające z instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile to w jego interesie finansowym (wbudowane lub jawne opcje automatyczne), oraz ryzyko wynikające z domyślnie wbudowanej elastyczności lub w ramach terminów dla instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w związku z czym zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko opcji behawioralnej klient).

Bank do pomiaru stopnia narażenia na ryzyko stopy procentowej stosuje:

- 1) metodę luki (jako podstawowe narzędzie analityczne),
- 2) metodę symulacji zmian wyniku odsetkowego,
- 3) analizę podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej
- 4) metodę szacowania zmian wartości ekonomicznej banku.

Podstawę zarządzania ryzykiem stopy procentowej stanowią wewnętrzne regulacje Banku, opracowane z uwzględnieniem kluczowych zagadnień zawartych w przepisach prawa, w tym w rekomendacjach nadzoru bankowego.

Wielkość ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej ogranicza obowiązujący system limitów, zaakceptowany przez Zarząd Banku, a następnie zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą.

Za monitorowanie limitów ryzyka stopy procentowej odpowiedzialny jest Zespół zarządzania ryzykami i analiz, który w przypadku stwierdzenia przekroczenia którejkolwiek z wartości granicznych, zobowiązany jest do niezwłocznego poinformowania Zarządu Banku o stopniu przekroczenia limitów, przedstawiając jednocześnie wyjaśnienie przyczyny tego przekroczenia.

Rodzaje przyjętych limitów w Banku Spółdzielczym w Łomazach wynikają z prostego charakteru produktów i nieskomplikowanej struktury bilansu Banku.

System limitów wewnętrznych Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmuje:

- limit maksymalnej wartości wskaźnika luki,
- limit dopuszczalnej zmiany wartości wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego,
- limit dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej banku,
- limity dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka opcji klienta,
- limity dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka krzywej dochodowości,
- limit rozpiętości pomiędzy marżą odsetkową a marżą graniczną.

W oparciu o dane na 31.12.2021 roku obliczono potencjalną zmianę wyniku finansowego (odsetkowego) Banku dla szokowej zmiany stóp procentowych (test warunków skrajnych), co zgodnie z przyjętą metodologią pomiaru ryzyka stopy procentowej oznacza ich wzrost/spadek o 200 p.b.

Zmiana wyniku w okresie 12 miesięcy od dnia analizy:

- Uwzględniając **ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania** aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych, potencjalne zmiany dochodu odsetkowego na skutek zmian stóp procentowych są następujące (przy uwzględnieniu opóźnienia w czasie decyzji Zarządu dot. zmiany oprocentowania aktywów i pasywów o 15 dni):
 - Przy wzroście stóp procentowych o 1 p.p., zmiana wyniku odsetkowego wyniesie -60,3 tys. zł; natomiast przy spadku stóp o tę samą wielkość zmiana wyniku wyniesie 60,3 tys. zł.,
- Uwzględniając jednocześnie **ryzyko przeszacowania** oraz **ryzyko bazowe**, a więc nierównomierne zmiany oprocentowania aktywów i pasywów w Banku
 - zmiana dochodu z tytułu ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego przy założonej zmianie stóp procentowych o 1 pp., zmiana wyniku odsetkowego wyniesie 121,50 tys. zł, stanowiąc 0,40% funduszy własnych Banku.

Zestawienie luki stopy procentowej wg stanu na 31.12.2021 r. przedstawia poniższa tabela.

dane w tys. zł

Wyszczególnienie		Razem	1 dzień	od 2 do 7 dni	od 8 do 30 dni	od 1 m-ca do 3 m-cy	od 3 m-cy do 6 m-cy	od 6 m-cy do 12 m-cy	od 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat
Razem	Aktywa	292 908	67 466	74 568	106 873	25 000	0	0	0	0	19 000
	Pasywa	283 461	12 302	0	271 159	0	0	0	0	0	0
	Luka	9 447	55 164	74 568	-164 286	25 000	0	0	0	0	19 000
	Luka narastająco		55 164	129 732	-34 553	-9 553	-9 553	-9 553	-9 553	-9 553	9 447

XIX. Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449 Rozporządzenia CRR

Nie dotyczy. Bank nie posiada pozycji sekurytyzacyjnych.

XX. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450 Rozporządzenia CRR

Stosownie do postanowień Rozporządzenia Ministra finansów, Funduszy i Polityki regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, w Banku Spółdzielczym w Łomazach została przyjęta Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.

Polityka uwzględnia rozmiar działalności Banku, ryzyko związane z prowadzoną działalnością, wewnętrzną organizację oraz charakter, zakres i stopień złożoności prowadzonej działalności, a także

wysokość funduszy Banku, wysokość wynagrodzeń wypłacanych w Banku oraz udział procentowy wynagrodzeń zmiennych w wynagrodzeniach ogółem.

Rada Nadzorcza omawia zagadnienia polityki raz w roku i przedstawia je na Zebraniu Przedstawicieli. Z uwagi na skalę działalności Banku nie powołuje się komitetu ds. wynagrodzeń.

Celem opracowania i wdrożenia Polityki wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Łomazach, zwanej dalej „Polityką” jest:

1. określenie zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Łomazach, zwanym dalej „Bankiem”, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej i Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego,
2. wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowany przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka,
3. wspieranie realizacji strategii działalności oraz ograniczanie konfliktu interesów.

Do stanowisk istotnych o których mowa w Rozporządzeniu Bank zalicza:

1. Członków Rady Nadzorczej;
2. Prezesa Zarządu;
3. Wiceprezesa Zarządu;
4. Członka Zarządu.

Wysokość wynagrodzenia członków Zarządu składa się z wynagrodzenia stałego wypłacanego w okresach miesięcznych, oraz wynagrodzenia zmiennego – premii, przyznawanego i wypłacanego kwartalnie.

Poprzez stałe składniki wynagrodzenia rozumie się:

1. wynagrodzenie zasadnicze,
2. wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,
3. dodatek za pracę w porze nocnej,
4. zwrot kosztów poniesionych w czasie delegacji służbowych,
5. nagrody jubileuszowe,
6. odprawa w związku ze zwolnieniami grupowymi, przejściem na emeryturę lub rentę lub śmiercią pracownika.

Poprzez zmienne składniki wynagrodzenia, rozumie się premię uznaniową.

Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustala Zebranie Przedstawicieli, Rada Nadzorcza otrzymuje tylko stałe składniki wynagrodzenia.

Łączna kwota wypłaconych zmiennych składników wynagrodzenia osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.

Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość premii uznaniowej po przyznaniu, z uwzględnieniem, że wysokość zmiennych składników wynagrodzenia nie może być wyższa niż 100% wynagrodzenia zasadniczego poszczególnych osób zajmujących stanowiska istotne, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników.

Wynagrodzenie zmienne osób objętych Polityką zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska istotne w Banku są zależne od oceny efektów pracy obejmującej następujące wskaźniki Banku osiągnięte w ostatnich trzech latach:

- 1) kryterium ilościowe - zysk netto, wskaźnik zwrotu z kapitału własnego (ROE), jakość portfela kredytowego, współczynnika kapitałowego, wskaźnika płynności LCR, wynik z tytułu rezerw celowych.
- 2) kryterium jakościowe – uzyskanie absolutorium w okresie oceny, pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe, oraz ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną.

Zbiornicze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń osób, które mają istotny wpływ na profil podejmowanego przez Bank ryzyka według stanu na 31.12.2021 r.:

Lp.	Wyszczególnienie	dane w tys. zł.
1	Wartość wynagrodzenia stałego	301
2	Wartość wynagrodzenia zmiennego	0
3	Wartość wynagrodzenia z odroczoną wypłatą	0
4	Wartość odpraw przyznanych w poprzednich okresach i wypłacone w danym roku obrachunkowym	0
5	Wartość odpraw w danym roku obrachunkowym	0
6	Wartość wynagrodzenia w wysokości co najmniej 1 mil EUR w danym roku	0

XXI. Dźwignia finansowa – art. 451 Rozporządzenia CRR

Wskaźnik dźwigni oblicza się, jako miarę kapitału Banku podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej Banku i wyraża, jako wartość procentową. Miara ekspozycji całkowitej jest sumą wartości ekspozycji z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału. Bank wyznacza wskaźnik dźwigni, jako prostą średnią arytmetyczną miesięcznych wskaźników dźwigni w ciągu kwartału.

Wartość wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2021 roku ukształtował się na poziomie 8,82% i znajduje się znacznie ponad ustalony minimalny poziom limitu.

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2021 r. w tys. zł.
Kapitał Tier I	28 567
Inne aktywa	322 699
Pozycje pozabilansowe	1 261
Razem wartość ekspozycji	323 960
Pomniejszenia kapitału Tier I	23

XXII. Stosowane metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452 Rozporządzenia CRR

Nie dotyczy. Bank nie stosuje metody IRB w ryzyku kredytowym.

XXIII. Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego – art. 453 Rozporządzenia CRR

W celu ograniczenia skutków ryzyka kredytowego Bank przyjmuje zabezpieczenia.

Zabezpieczenie wierzytelności ma na celu zapewnienie zwrotu należności Banku w szczególności z tytułu udzielonego kredytu, pożyczki wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami Banku, lub wykonania przez dłużnika innego zobowiązania pieniężnego wobec Banku, w razie gdyby dłużnik nie wywiązał się w terminie z warunków umowy.

Bank ustala formę zabezpieczenia w porozumieniu z wnioskodawcą, biorąc pod uwagę:

- 1) typowe oraz indywidualne ryzyko związane z zawarciem umowy z wnioskodawcą, w tym:
 - a) ryzyko branży,
 - b) sytuację finansową i gospodarczą wnioskodawcy,
 - c) status prawny wnioskodawcy,
 - d) przebieg dotychczasowej współpracy z Bankiem lub opinie banków, z którymi wnioskodawca dotychczas współpracował,
 - e) rodzaj i wysokość wierzytelności oraz okres kredytowania,
 - f) cechy danego zabezpieczenia wynikające z regulujących je przepisów ogólnych i wewnętrznych Banku (w tym sposób ustanowienia zabezpieczenia, przesłanki i zakres odpowiedzialności wynikającej z zabezpieczenia, sposób realizacji uprawnień Banku), w szczególności:
 - realną możliwość zaspokojenia roszczeń Banku z ustanowionego zabezpieczenia w możliwie najkrótszym czasie z przyjętego zabezpieczenia,
 - płynność zabezpieczenia,
 - istniejące już obciążenia na rzeczy mającej stanowić przedmiot zabezpieczenia, w przypadku zabezpieczeń rzeczowych oraz sytuację finansową i gospodarczą osoby trzeciej zobowiązującej się do zaspokojenia roszczeń Banku za wnioskodawcę oraz jej powiązania personalne i kapitałowe z innymi podmiotami, w przypadku zabezpieczeń osobistych,
 - możliwość pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych na należności Banku, na zasadach określonych w przepisach w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz w aktualnych przepisach wewnętrznych Banku w tym zakresie,
 - możliwość uwzględnienia w rachunku wymogów kapitałowych efektu redukcji ryzyka kredytowego w wyniku przyjętych zabezpieczeń, spełniających kryteria określone w obowiązujących w Banku regulacjach;
- 2) przewidywany koszt ustanowienia zabezpieczenia, który obejmuje:
 - a) należności podatkowe, w tym podatek od czynności cywilnoprawnych, opłaty skarbowe,
 - b) opłaty notarialne,

- c) opłaty sądowe,
- d) opłaty o charakterze cywilnoprawnym;
- 3) przewidywany nakład pracy Banku związany z monitorowaniem stanu zabezpieczeń oraz koszt dochodzenia roszczeń z przedmiotu zabezpieczenia, z zastrzeżeniem ponoszenia kosztów koniecznych;
- 4) zasady stosowania odpowiednich form zabezpieczeń określone są w odrębnych uregulowaniach wewnętrznych Banku.

Podstawowy podział zabezpieczeń dokonywany jest w oparciu o kryterium zakresu odpowiedzialności dłużnika:

- 1) zabezpieczenia osobiste, które charakteryzują się odpowiedzialnością osobistą osoby dającej zabezpieczenie, całym jej majątkiem do wysokości zadłużenia (w szczególności poręczenie według prawa cywilnego, weksel in blanco, poręczenie wekslowe, przystąpienie do długu, przejęcie długu);
- 2) zabezpieczenia rzeczowe, które ograniczają odpowiedzialność osoby dającej zabezpieczenie do poszczególnych składników jej majątku, (w szczególności kaucja, zastaw rejestrowy i zwykły, przewłaszczenie, hipoteka).

Bank przyjmuje w szczególności następujące formy zabezpieczenia:

- 1) weksel in blanco;
- 2) depozyt bankowy;
- 3) kaucja pieniężna;
- 4) blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym;
- 5) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym;
- 6) poręczenie według prawa cywilnego;
- 7) poręczenie wekslowe;
- 8) gwarancja;
- 9) przelew wierzytelności na zabezpieczenie;
- 10) cesja praw z umów ubezpieczenia;
- 11) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku/ przeniesienie własności;
- 12) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości/ przeniesienie własności;
- 13) zastaw rejestrowy;
- 14) zastaw zwykły;
- 15) zastaw finansowy;
- 16) hipoteka;
- 17) hipoteka przymusowa;
- 18) oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego złożone w formie aktu notarialnego;
- 19) przystąpienie do długu;
- 20) przejęcie długu;
- 21) ubezpieczenie kredytu.

Bank przyjmuje wyłącznie zabezpieczenia, których termin rozliczenia względem zabezpieczanej ekspozycji jest taki sam lub dłuższy niż termin tej ekspozycji.

W sposób szczególny traktowane są ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie, w przypadku których dodatkowo analizowane jest ryzyko związane z nieruchomością.

Wycena i weryfikacja wartości nieruchomości przebiega z uwzględnieniem „Rekomendacji S” Komisji Nadzoru Finansowego, dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie.

Wartość nieruchomości proponowana jako zabezpieczenie transakcji kredytowej przez Klienta, każdorazowo podlega weryfikacji przez pracownika Banku, który sporządza Raport z oceny wartości nieruchomości będący pisemnym uzasadnieniem przyjętej przez Bank wartości nieruchomości;

Stosowanym przez Bank wskaźnikiem do oceny adekwatności zabezpieczenia hipotecznego jest wskaźnik LtV, wyrażający stosunek wartości ekspozycji kredytowej do wartości nieruchomości. Bank bada poziom wskaźnika LtV przed podjęciem decyzji o udzieleniu kredytu oraz monitoruje jego poziom w całym okresie kredytowania.

Obowiązujące w Banku Spółdzielczym w Łomazach, zasady i tryb przyjmowania prawnych zabezpieczeń kredytów oraz innych usług obciążonych ryzykiem kredytowym, określa „Instrukcja prawnych form zabezpieczeń”.

XXIV. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

Nie dotyczy.

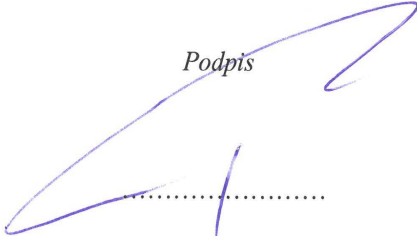

XXV. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

Nie dotyczy.

Oświadczenie Zarządu Banku o zakresie ujawnień

Zarząd Banku Spółdzielczego w Łomazach niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Informacji są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku oraz charakteru prowadzonej działalności.

Łomazy, dnia 08.06.2022 r.

<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Stanowisko</i>	<i>Podpis</i>
1. Krzysztof Łojewski	Prezes Zarządu	
2. Teresa Szutko	Wiceprezes Zarządu	
3. Krzysztof Sadownik	Członek Zarządu	